

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 313/10-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., O., zastúpeného advokátom JUDr. P. H., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 Co/270/2009-376 z 9. novembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. marca 2010 doručená sťažnosť J. B., O. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. P. H., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co/270/2009-376 z 9. novembra 2009.

Sťažovateľ sa žalobou z 11. apríla 2005 domáhal na Okresnom súde Košice I (ďalej len „okresný súd“) náhrady škody z pracovného úrazu, ktorý utrpel 25. septembra 2003. Sťažovateľ uplatnil svoj nárok na náhradu škody žalobou proti svojmu zamestnávateľovi, ktorým bola obchodná spoločnosť S., s. r. o., K. (ďalej len „žalovaný“).

Predmetom nároku bola náhrada za mimoriadne zvýšenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia. Škoda na zdraví, ktorá sťažovateľovi vznikla, predstavovala sumu 199 785,90 € (6 018 750 Sk) s príslušenstvom.

Okresný súd rozsudkom č. k. 19 C/60/2005-179 z 22. novembra 2007 zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľovi sumu 2 152 575 Sk z titulu mimoriadneho zvýšenia bolestného a sumu 4 233 600 Sk z titulu mimoriadneho sťaženia spoločenského uplatnenia. Žalovaný a vedľajší účastník na strane odporcu (Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta 8-10, Bratislava), ako aj sťažovateľ sa odvolali. Krajský súd uznesením č. k. 5 Co/35/2008-259 z 12. mája 2008 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplynulo, že krajský súd zistil, že ide o nepreskúmateľný rozsudok, pokiaľ ide o záver o spoluzavinení na vzniknutej škode, tak zo strany sťažovateľa, ako aj žalovaného. Prvostupňový rozsudok bol zrušený aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci s poukazom na § 81 Zákonníka práce. Úlohou okresného súdu po vrátení veci na ďalšie konanie bolo doplnením dokazovania odstrániť druhostupňovým súdom vytýkané nedostatky.

Rozsudkom okresného súdu po doplnení dokazovania sp. zn. 19 C/60/2005-323 zo 6. apríla 2009 bola žaloba zamietnutá. Aj proti tomuto rozhodnutiu súdu prvého stupňa podal sťažovateľ v zákonnej lehote odvolanie, ktorým sa domáhal jeho zmeny a vyhovenia žalobe v celom rozsahu.

O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd bez nariadenia pojednávania rozsudkom č. k. 5Co/270/2009-376 z 9. novembra 2009, ktorým napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Rozsudok odvolacieho súdu bol doručený právnomu zástupcovi sťažovateľa 8. januára 2010.

Rozsudkami prvostupňového a druhostupňového súdu, ktorými bola žaloba sťažovateľa zamietnutá, došlo podľa sťažovateľa k namietanému porušeniu ním označených práv.

Rozsudok okresného súdu o zamietnutí návrhu bol založený na závere, že sťažovateľ ako zamestnanec žalovaného svojím zavinením porušil bezpečnostné predpisy. Okresný súd považoval za nepochybné, že v prerokúvanom prípade nie je vôbec daná zodpovednosť žalovaného ako zamestnávateľa za vzniknutý pracovný úraz, t. j., že tento sa zbavil svojej zodpovednosti celkom podľa § 196 ods. 1 písm. a) Zákonníka práce.

Keďže rozhodnutie okresného súdu vychádzalo podľa sťažovateľa z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 205 ods. 2 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP)], sťažovateľ ho napadol odvolaním, v ktorom okrem iného uviedol, že prvostupňový súd na rozdiel od pôvodného neprávoplatného rozhodnutia predchádzajúceho senátu toho istého súdu, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom 22. novembra 2007 a určil zodpovednosť žalovaného na 90 % a spoluvinu žalobcu na 10 %, vychádzal z diametrálne odlišného právneho posúdenia veci. Sťažovateľ ďalej uviedol, že okresný súd v napadnutom rozsudku na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov a doplneného dokazovania (§ 153 ods. 1 OSP) v zmysle uznesenia odvolacieho súdu nemal žiadne nové zistenia, ktoré by odôvodňovali také odlišné rozhodnutie oproti rozsudku toho istého súdu z 22. novembra 2007, t. j. zamietnutie návrhu v celom rozsahu. Nové zistené a preukázané skutočnosti, t. j. výsledky konania po vrátení veci odvolacím súdom pre účely doplnenia dokazovania, mu podľa názoru sťažovateľa takýto záver neumožňovali, pretože tento je v rozpore s princípom objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa podľa § 195 Zákonníka práce.

Odvolací súd sa s právnym názorom prvostupňového súdu v plnej miere stotožnil a rozsudkom č. k. 5 Co/270/2009-376 z 9. novembra 2009 jeho rozhodnutie potvrdil. V odôvodnení sa obmedzil nielen na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, ale aj na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, ktoré doplnil v tom zmysle, že v danom prípade nešlo o náhlu prekážku na ceste, lebo v tom prípade by odvolací súd posudzoval konanie sťažovateľa inak. Vôbec sa však podľa sťažovateľa nevyrovnal s jeho odvolacími dôvodmi. V dôvodoch rozsudku odvolací súd uviedol, že „*prvostupňový súd sa vyrovnal so všetkými odvolacími dôvodmi už vo svojom rozhodnutí*“. Podľa názoru sťažovateľa odvolací súd nepresvedčivo a nezrozumiteľne odôvodnil úplnú liberáciu žalovaného.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza:

„Rozsudky súdov prvého a druhého stupňa sú nepreskúmateľné a sú nedostatočne odôvodnené. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozsudku /§ 157 ods. 2 O. s .p./ je nie len formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozsudkov, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Účelom odôvodnenia rozsudku je preukázať správnosť rozsudku a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správneho postupu súdu pri vydaní rozhodnutí, t.j. musí byť preskúmateľné.

Výrok odvolacieho súdu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby v celom rozsahu je zákonné, pričom súd sa vysporiadal so všetkými odvolacími dôvodmi už vo svojom rozhodnutí, nie je v súlade s požiadavkou zrozumiteľnosti a presvedčivosti súdnych rozhodnutí, ktoré majú byť odôvodnené tak, aby boli v plnom rozsahu preskúmateľné. Myšlienkový postup vedúci súd k záveru o naplnení všetkých pojmových znakov mal byť v odôvodnení rozhodnutia vysvetlený tak, aby boli zodpovedané všetky tie v konaní nastolené otázky, ktorých vyriešením je podmienené vydanie vecne správneho rozhodnutia. Okresný súd, ale tiež s ním sa stotožňujúci krajský súd, v rozpore s tým v odôvodneniach rozsudkov dostatočne jasne neuviedli, na základe čoho mali preukázanú úplnú liberáciu žalovaného podľa ust. § 196 ods. 1 Zákonníka práce.

Odôvodnenie rozsudku musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti rozsudku.“

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„I. Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 9.11.2009 sp. zn. 5Co/270/2009-376, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 6.4.2009 sp. zn. 19C/60/2005-323, porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

II. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 9.11.2009 sp. zn. 5Co/270/2009-376 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

III. Krajský súd v Košiciach je povinný zaplatiť advokátovi sťažovateľa náhradu trov konania do troch dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods.1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd.

Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach, ako aj ich zákonom predpísané náležitosti sú upravené v zákone o ústavnom súde pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd preto predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu dôvodom odmietnutia sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody napadnutým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, reálnosť ktorej by mohol ústavný súd posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 122/02, IV. ÚS 66/02), a tiež absencia priamej príčinnej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej (mutatis mutandis III. ÚS 123/02).

Sťažovateľ odôvodňoval porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie výlučne na tom základe, že rozsudky súdu prvého a druhého stupňa sú nepreskúmateľné a sú nedostatočne odôvodnené.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd už vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise

Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je to, aby účastník konania bol v akomkoľvek konaní pred všeobecným súdom úspešný. Z toho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto návrhy a procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04).

Kompetenciou ústavného súdu je v prípadoch napadnutia rozhodnutí (opatrení alebo iných zásahov) všeobecných súdov kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý im predchádzal, s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj IV. ÚS 43/04). Ústavnoprávnou požiadavkou je tiež to, aby všeobecnými súdmi vydané rozhodnutia boli riadne, zrozumiteľné a logicky odôvodnené.

Z odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa zaoberal odvolacími dôvodmi sťažovateľa, a to možnou liberáciou zodpovednosti žalovaného, nesprávnym právnym posúdením veci, trovami konania a nepripustením dovolania vo svojom odôvodnení.

„Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t. j. neuvedených v § 214 ods. 1 O. s. p. možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3, O. s. p. a rozsudok potvrdil podľa § 219 ods. 1,2 O. s. p., lebo je vecne správny, súd správne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil, odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pretože dôvody rozsudku sú správne, na čom nič nemení ani odvolanie, v ktorom sa v podstate iba opakujú skutočnosti, s ktorými sa zaoberal už súd a ktoré aj riadne a úplne vyhodnotil, preto odvolací súd poukazuje na jeho správne, výstižné a presvedčivé skutkové a právne závery, pričom bol vyhlásený rozsudok zákonnej lehote, t. j. 9.11.2009, keď predtým bolo vykonané oznámenie dňa 2.11.2009 (§ 156 ods. 3 O. s. p.) na úradnej tabuli súdu.

Žalovaná v 1. rade v odvolaní výslovne neuviedla odvolací dôvod, ale skutočnosti v ňom uvedené sa dajú podradiť pod odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. d) a f) O. s. p., t. j., že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ani jeden z týchto do úvahy prichádzajúcich dôvodov nie je daný.“

K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci:

„Odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm. d) O. s. p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s §132 O. s. p. a to

vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov, alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z §132 až § 135 O. s. p.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov resp., ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z §132 až § 135 O. s. p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, to znamená vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

Súd použil správny právny predpis a správne ho i vyložil (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania).

V riešenej veci súd prvého stupňa dôsledne postupoval podľa § 120 ods. 1 veta tretia O. s. p. a v každom štádiu konania zvažoval, ktoré dôkazy so zreteľom k uplatňovanému petitu je treba výnimočne a nevyhnutne vykonať pre rozhodnutie vo veci. Súd prvého stupňa ani by nebol povinný vykonať navrhnuté dôkazy účastníkmi konania v odvolacom konaní,

lebo ich vykonanie, resp. nevykonanie závisí na jeho hodnotení (§ 132 O. s .p.) a ani iný dôkaz nebol účastníkmi navrhnutý a ani nevyplýval zo zisteného skutkového stavu. Zákonná úprava zisťovania skutkového stavu je obsiahnutá v ust. § 120 O.s.p., zásadné sú rozdiely medzi sporovým a nespоровým konaním. Táto úprava akceptuje tú skutočnosť, že vzhľadom k povahe oboch týchto konaní dokazovanie v sporovom konaní je založené na iných základoch ako dokazovanie v konaní nespоровom, lebo sporové konanie je ovládané prejednávacou zásadou.

S poukazom na povinnosť tvrdenia účastníkom (§ 79 ods. 1 O.s.p.) a dôkaznú povinnosť, zákon v ust. § 120 ods. 1 veta tretia O.s.p. vychádza z toho, že súd nie je pri vykonávaní dôkazov odkázaný len na formálny návrh účastníka na vykonanie dôkazu, ale pripúšťa možnosť vykonať aj iné účastníkmi konania nenavrhované dôkazy, ich vykonanie podmienil výnimočnosťou ako aj ich nevyhnutnosťou pre rozhodnutie vo veci, ide teda o také dôkazy, ktoré vyplynuli z doterajšieho priebehu konania bez toho, aby zákon ukladal súdu povinnosť takéto dôkazy vyhľadávať. Právo súdu vykonať aj účastníkmi konania neoznačené a nenavrhnuté dôkazy zostáva len v polohe možnosti a nie povinnosti. Len súd v každom konkrétnom prípade posúdi, či výnimočne vykoná aj iné dôkazy ako navrhujú účastníci, resp. ich vykonanie je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.“

K nožnej liberácii odporcu:

„Zo skutkového stavu vyplýva, že navrhovateľ si počínal neprimerane až na hranici ohrozenia svojho života, keď v kritický deň ako chodec, ktorý nutne nemusel prechádzať diaľnicou, pričom bol účastníkom cestnej premávky a nachádzal sa v cudzine (v Českej republike) prekonával zábradlie (len samotný vstup na diaľnicu bol zakázaný), zavinil teda si poškodenie zdravia sám, lebo nezodpovedne sa správa ten, kto prekoná prekážku (preliezol vedome medzerou medzi zvodidlami a nad nimi preliezol aj ochranné oplotenie, z uvedených dôvodov treba posúdiť konanie navrhovateľa ako zavinené a zároveň ako jediné konanie, ktoré je jednoznačne jedinou príčinou vzniku škody, i keď ide o objektívnu zodpovednosť zamestnávateľa.

Pritom sa nejednalo ani o náhlu prekážku na ceste - diaľnici, lebo inak by súd posudzoval konanie navrhovateľa, ak by sa v núdzi mal dostať z jednej strany na druhú stranu, na diaľnici. Z tejto argumentácie súdu prvého stupňa napokon vyplýva, že náhla

prekážka v cestnej premávke je z hľadiska vodiča objektívny stav, ktorý nie je možné vopred predvídať (ak ide o prekážku, ktorá nastane neočakávane, rýchle a nepredvídane). Odvolací súd v tejto veci poukazuje na ustálenú súdnu prax (rozsudok NS SR z 30.11.2006 sp. zn. 2Cdo/l 26/06), ktorý sa zaoberal zavinením protiprávneho úkonu, ktorý bol výlučnou príčinou škody a ktorý si sám spôsobil v danej veci navrhovateľ a vyvinil sa pri objektívnej zodpovednosti.

Na základe uvedeného možno zhrnúť, že je možná liberácia odporcu, ak bola škoda spôsobená výlučne zo strany poškodeného navrhovateľa, ktorý pri prekonávaní prekážky spadol a ťažko sa s poranil. Zároveň so zreteľom na ust. § 53 ods. 1 zák. č. 315/96 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách a v zmysle § 196 ods. 1 Zák. práce, keď zamestnávateľ sa zbaví zodpovednosti celkom, ak preukáže, že jedinou príčinou škody bola skutočnosť, že táto bola spôsobená tým, že postihnutý zamestnanec svojim zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci "s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený, aj z ust. § 441 Obč. zák. zásadne platí, že je možná liberácia podľa tohto ustanovenia OZ, ak by nebola upravená liberácia v Zák. práce. Zároveň možno konštatovať, že súd prvého stupňa posúdil po právnej stránke neopodstatnenie žaloby na náhradu škody spôsobenej na zdraví navrhovateľovi zo všetkých uvedených hľadísk a pri aplikácii práva nepochybil.

Zákonné je rozhodnutie súdu prvého stupňa o zamietnutí žaloby v celom rozsahu, pričom súd sa vyporiadal so všetkými odvolacími dôvodmi už vo svojom rozhodnutí. Nenáležité sú potom tvrdenia navrhovateľa v odvolaní, že nebola možná liberácia odporcu, keď predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo iné, lebo so zreteľom na právne záväzný názor v uznesení Krajského súdu v Košiciach č k. 5Co/35/2008-259 z 12.5.2008, musel súd prvého stupňa doplniť dokazovanie ohľadne skúmania, či dodržal navrhovateľ základné povinnosti zamestnanca podľa § 81 Zák. práce, zák. č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a následne doplniť dokazovanie so zreteľom na zák. č. 330/96 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, lebo tento zákon upravoval vylúčenie alebo obmedzenie rizík a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce a všeobecné zásady prevencie.“

K nepripusteniu dovolania:

„... je treba poukázať na správne stanovisko Sociálnej poisťovne, vedľajšieho účastníka, lebo nemožno pripúšťať dovolanie pri potvrdení rozsudku súdu prvého stupňa, ak by súdna prax vykladala rozdielne daný zistený skutkový stav, a nejde tu o posúdenie právnej otázky, ktorú by ustálená judikatúra vykladala rozdielne, ale ide o aplikáciu zákona priamo v konkrétnej právnej veci a so zreteľom na zistený skutkový stav nejde o rozhodnutie doteraz neriešené a zásadného významu.

Preto podľa § 238 ods. 3 O.s.p. odvolací súd nepripustil dovolanie vo veci, lebo nejde o rozhodnutie zásadného významu a návrh navrhovateľa na pripustenie dovolania je neopodstatnený.“

K výroku o trovách konania:

„Odvolací súd preto potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p., pričom sa stotožňuje so všetkými dôvodmi uvedenými v rozsudku súdu prvého stupňa a teda aj vo výroku o náhrade trov konania a dopĺňa, že u navrhovateľa boli dôvody podľa § 150 ods. 1 O.s.p., aby výnimočne nebola náhrada trov konania priznaná odporcovi, lebo odporca ako zamestnávateľ stále vystupoval v konaní, či už pri začiatku vzniku pracovného pomeru, zamestnávateľ musel vyplňovať rôzne formuláre, bolo potrebné sa zaoberať predmetným úrazom, navrhovateľ úmyselne si nepoškodil svoje zdravie, ľudské pohnútky a súcitiť s poškodeným a jeho rodinou pri šetrení predmetného úrazu vzhľadom na zistené okolnosti, napr. oznámenie poisťnej udalosti Sociálnej poisťovni, korešpondencia so Sociálnou poisťovňou, nebola určená žiadna miera zavinenia navrhovateľa pri vzniku predmetného pracovného úrazu, to sú dôvody hodné osobitného zreteľa, preto nemožno v žiadnom prípade priznať trovy konania, lebo by to bolo samozrejme neľudské a súd prvého stupňa správne aj v tomto výroku rozhodol a napokon rozhodnutie odporcovi ani nespôsobí to výraznú majetkovú ujmu.

Z tých istých dôvodov odvolací súd s poukazom na § 224 ods. 1 a § 150 O.s.p. nepriznal náhradu trov konania v odvolacom konaní a napokon trovy právneho zastúpenia ani odporcom neboli vyčíslené v odvolacom konaní, lebo dôvody hodné osobitného zreteľa popísané v rozsudku súdu prvého stupňa sú zrozumiteľné, jednoznačné, presvedčivé, a správne.“

Podľa názoru ústavného súdu takto koncipované odôvodnenie rozsudku krajského súdu ako súdu odvolacieho je ústavne akceptovateľné. Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia tak, ako to urobil v súvislosti s potvrdením správnosti výroku prvostupňového súdu o náhradu trov konania, ktoré len doplnil tak, ako mu to § 219 ods. 2 OSP umožňuje. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 232/08) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na spravodlivé súdne konanie stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa namietajúceho porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý súdny proces rozsudkom krajského súdu č. k. 5 Co/270/2007-376 zo 6. apríla 2009 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti sťažovateľa nebol už právny dôvod zaoberať sa jeho ostatnými návrhmi, t. j. predovšetkým návrhom na vydanie dočasného opatrenia, zrušenie namietaného uznesenia a priznanie úhrady trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9 . septembra 2010